

ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ, 21 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 2024

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն վբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեալսս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 119

ՊԻՏԻ ԳՈՐԾԱԴՐԵՄ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՆԵՐԸ

Կարենմ կեղծաւոր մարդիկը,
եւ կը սիրեն Օրէնքդ:
Ապաւենս եւ պաշտպանս ես դուն,
քու խօսքիդ վստահած եմ:
Հեռացէք ինձմէ, դուք՝ չարագործներ,
որպէսզի կարենամ իմ Աստուծոյս պապութիւնները կարարել:
Օգնէ ինձի, որ կեանք ունենամ՝ ինչպէս խոստացար,
որպէսզի իմ վստահութեանս մէջ յուսախաբ չըլլամ:
Օգնէ ինձի, որ փրկուիմ,
եւ քեզ արար կանոններուդ վրայ խորհիմ:
Դուն կը մերժես բոլոր անոնք որ կը խոստորին կանոններդ.
արդարեւ զուր են անոնց հնարքները:
Կեղտ կը համարես երկրի բոլոր ամբարիշտները.
ահա թէ ինչո՞ւ կը սիրեն պապութիւններդ:
Մարմինս կը սոսկայ քու վախէդ, եւ կը սարսափիմ վճիռներդ:

ՇԱՐԱԿԱՆ

Ալիք յանցանաց զիս ալէկոծեն,
եւ մեղք իմ բազում զիս յանդիմանեն:
Մեղայքեզ Քրիստոս որդի Աստուծոյ,
չնորհեա զթողութիւն բազում յանցանաց իմոց:

ԱՊՈԹՔ

Արքայ երկնաւոր, թագաւոր բարձրեալ, Տէրը բոլորին, ակնկալութիւնը ամենուն, սպեղծող քեզանէպիներուն, արարիչ հոգեղէններուն, սկզբնապարճառ գոյացածներուն, լոյսի քուիչ, շարժառիթ առաւօտեան, պապրաստող այգաբացի, երեւցուցիչ երեկոյի, գոյացուցիչ խաւարի, առաջնորդ իմաստութեան, Դուն որ մեղքն ու պապիժը կը քաւես, ցաւերը կը հալածես, դառնութիւնները կը լուծես, քիտութիւնը կը փոփոխես, քարակուսանքը կը փարարես, խռովութիւնները կը խաղաղեցնես, դուրսը կը հարուածես, ախարե-րը կը վանես, Քու ամենագոր աջովդ պաշտպանէ՛ ու զօրացուր մեզ, քու կամքիդ համաձայն. ամէն:

ՇԱՐԱԿԱՆ - ՍՈՒՐՔ ԱՍՏՈՒԿ

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ: (X3)

Փրկել գմեզ ի փորձութենէ եւ յամենայն վրանգից մերոց:

Եւ եւս խաղաղութեան գՏեր աղաչեսցուք: Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի աղաչանաց մերոց՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածամին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծոյ: Ամենակալ Տեր Աստուած մեր, կեցո՛ւ եւ ողորմեա:

ՇԱՐԱԿԱՆ-ԱՐՑԹՔ

Տեր ողորմեա, Տեր ողորմեա, Տեր ողորմեա, Տեր ողորմեա:

Սմենասուրբ Երրորդութիւն, սուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցելոց արքայութիւն:

Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւէն ես նեղելոց:

Տեր ողորմեա, Տեր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:

ՍԱՐՄՈՍ 71

ԾԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԱՏԵՆ ՄԻ ԼՔԵՐ ԶԻՍ

Ով Աստուած, մաքրաշ փարիքեա ինծի սորվեցուցիր,
եւ մինչեւ հիմա կը պատմեմ սքանչելի գործերդ:
Նոյնպէս մինչեւ ծերութիւնս, մագերուս ճերմկնալը,
մի լքեր գիս, ով Աստուած.
թող դեռ երկար պատմեմ գործերդ ներկայ սերունդին,
հզօր գործերդ պատմեմ գալիք բոլոր սերունդներուն:
Արդարութիւնդ, ով Աստուած, մինչեւ երկինք կը հասնի,
ինչքան մեծ են գործերդ, քեզի նման չկայ մէկը, ով Աստուած:
Դուն՝ որ բազմաթիւ նեղութիւններ
ու չարչարանքներ կրել քու իր ինծի,
կրկին պիտի կենդանացնես զիս,
եւ վերստին երկրի խորերէն պիտի հանես զիս:
Իմ պատիւս պիտի բարձրացնես,
եւ դարձեալ զիս պիտի մխիթարես:
Իսկ ես քու փառքի ընկերակցութեամբ պիտի գոհաբանեմ քեզ,
քու հաւատարմութեանդ համար, ով իմ Աստուածս,
քնարի ընկերակցութեամբ պիտի ներբողեմ քեզ,
ով Սուրբ Աստուածը քու ժողովուրդիդ:
Մինչ քեզ կը ներբողեմ՝ պիտի ցնծան շրթներս,
պիտի ցնծայ հոգիս՝ որ դուն փրկեցիր:
Եւ իմ լեզուս օրն ի բուն պիտի մրմնջէ՝ «Արդար ես դուն»,
որովհետեւ ամօթով ձգեցիր ու շփոթի մաքնեցիր
անոնք՝ որոնք ինծի չարիք կամեցան:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս,
*աչ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի մանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ԾԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԱՏԵՆ ՄԻ ԼՔԵՐ ԶԻՍ 71:17-24

Շարունակելով, Դաւիթ երբեք չէ դադրած ու չուզեր դադրիլ Աստուծոյ մասին, ու Անոր կարարած գործերուն մասին վկայութիւն տալու: Փոքր տարիքէն սկսեալ սորված էր Աստուծոյ սքանչելի գործերուն մասին: Իսկ հիմա, յառաջացած տարիքին, կը խնդրէ որ Աստուած չլքէ զինք, որպէսզի շարունակէ պատմել ներկայ ու գալիք սերունդներուն Աստուծոյ սքանչելի ու հզօր գործերուն մասին: Պահ մը հարցնենք, թէ որ գործերուն մասին է, որ կ'ակնարկէ Դաւիթ: Առաջին հերթին, նախ աչքէ առաջ ունենանք Աստուծոյ գործերը: Երբ Աստուծոյ գործերուն մասին կը խօսինք կամ կ'ուզենք մտածել, մեր միտքը կու գայ առաջին իսկ առիթով սրբազանագործութիւնը, թէ ինչպիսի սքանչելի ու հրաշալիք մըն է այս սրբազանագործութիւնը կոչուածը: Չնայած, որ մարդը կամ մարդկութիւնը, փարբեր-փարբեր բացարթութիւն կու տայ նոյն այս սրբազանագործութեան: Աստուածաշունչը, սակայն, փարբեր բացարթութիւն մը: Մաղ-մոսներուն մէջ կը կարդանք. «Երկինքն ու երկիրը Աստուծոյ փառքը կը պատմեն»: Այլ խօսքով, սրբազանագործութիւնը, որքան Աստուծոյ գործը, նոյնքան Անոր փառքը կարգաւորուած: Երկրորդ Աստուծոյ սքանչելի գործերէն, նոյնինքն մարդ արարածը ինք, որուն մասին կըսուին, microcosm, այլ խօսքով փին-զերքի մանրակերպը: Տիեզերքը որքան բարդ է միեւնոյն ժամանակ ներդաշնակօրէն կը գործէ: Տակաւին, Աստուծոյ գործերուն մասին, այն ելքի պատմութիւնը, որ կարարուեցաւ Իսրայէլին Եգիպտոսէն դուրս գալու: Ահա այդ առիթով, Տէրը կը պատուիրէ, որ գալիք սերունդներուն պատմուի այդ դէպքի մասին, որպէս Աստուծոյ սքանչելի ու հզօր գործը, թէ ինչպէս Աստուած ազատեց Իր ժողովուրդը Եգիպտոսի ստրկութենէն, դուրս բերելով, Կարմիր ծովէն անցնելով, 40 տարի անապատին մէջ կերակրելով, ապա խոս-տացուած երկիրը տալով այդ ժողովուրդին: Երկիր մը որ ոչ այդ ժողովուրդը ցանած էր եւ ոչ ալ շինած: Այլ պարտաւար էր: Աստուծոյ պատուէրն էր, որ այս սքանչելի ու հզօր գործերուն մասին գալիք սերունդ-ներուն պատմէին, որպէսզի անով զԱստուած ճանչնային: Իսկ այս վերջին դէպքը, խորքին մէջ շուքն էր գալիք այն ճշմարիտ սքանչելի ու հզօր գործերուն, որ Աստուած կարարեց այդ ալ այն ինչ որ կարար-ուեցաւ Քրիստոսի կեանքին մէջ, որուն ակնարկութիւնն է, որ կը կարդանք. «Բազմաթիւ նեղութիւններ ու չարչարանքներ կրել փոխի ինձի, կրկին պիտի կենդանացնես զիս, եւ վերստին երկրի խորերէն պիտի հանես զիս»: Խօսքը կը վերաբերի ոչ թէ Դաւիթի, այլ Քրիստոսի, Անոր կրած նեղութիւններուն եւ չարչարանքներուն, Անոր թաղման, ու ապա Անոր յարութեան: Իսկ այս կարարուածը, որպէս երախայ-րիք, առաջին պարտը գալիքին, երբ այս անգամ մենք նոյնպէս հակառակ մեր կրած նեղութիւններուն ու չարչարանքներուն կը սպասենք, որ Աստուած մեզ ալ յարուցանէ: Այս յարութեան առաջին նախաճա-շակը մենք համարեցինք, երբ հոգեւոր յարութեան մասնակից եղանք, Պօղոս Առաքեալի բառերով. «Քրիստոսի հետ թողուելու եւ Քրիստոսի հետ յարութիւն առնելու», այդ ալ մկրտութեան խորհուրդով:

Ահա մեր առջեւ կը դրուի այս մարտահրաւերը, թէ մենք ինչպիսի վկայութիւն կու տանք մեր ներկայ սերունդին, եւ փակաւին գալիք սերունդներուն: Ամէն անգամ որ մկրտութեան խորհուրդին ներկայ կ'ըլլանք, որքանով կը մտածենք, թէ ինչ է ինչու է որ կը կարարուի այս խորհուրդը: Յաւօք սրբի, յաճախ ներկայ ենք, որովհետեւ պարտականութիւն է ներկայ ըլլալու: Ներկայ էինք, որովհետեւ հրաւիրուած ենք: Կամ այդ խորհուրդը կը կարարենք որպէս աւանդութեան մը շարունակութիւնը: Իսկ յաճախ ալ, ցաւօք սրբի, կը ձգձգենք այդ խորհուրդը, ինչ-ինչ հաշիւներ մղուած, եւ կը սպասենք յարմար առիթի: Պահ մը հարց տանք, երբ Աստուած ժողովուրդը Եգիպտոսէն դուրս հանեց, միթէ ըսէ, սպասենք յարմար առիթը, եւ կամ այս գիշեր պարտաւարուեցէք որովհետեւ դուրս պիտի ելլէք Եգիպտոսէն, ստրկութեան երկրէն: Ուրեմն, մկրտութեան խորհուրդը մեզ դուրս բերելու մեղքի ստրկութեան երկրէն, թաղուելու Քրիստոսի հետ, որպէսզի նոր մարդը, հոգեւոր մարդը ծնի, ապա անապատային թափառումներով, եւ այդ ընթացքին ուրելու երկինքէն իջած հացը եւ խմելու ժայռէն, որուն համար Պօղոս Առաքեալ կ'ըսէ. «Եւ այդ ժայռը Քրիստոս ինք է» Ա Կորնթ 10, մինչեւ հասնելու խոստացուած երկիր, այսինքն յաւիտե-նական կեանք:

Շարունակելով, Դաւիթ կը դաւանի, եւ ամբողջական վստահութեամբ կ'արտայայտուի ըսելով. «ոչ թէ միայն զիս երկրի խորերէն պիտի հանես, այլ պարտաւար պիտի բարձրացնես, եւ պիտի միսիթարես»: Այս եղածին դիմաց, Դաւիթ փառքի ու քնարի ընկերակցութեամբ պիտի գոհարանէ ու ներքող երգէ Աստուծոյ հաւատարմութեան համար: Հաւատարմութիւն, որ խոստացաւ փրկելու, ազատելու, զինք դուրս բերելու երկրի խորերէն: Այս փողերը իշխեցում են մեզի, որպէսզի մենք ալ ամբողջական վստահու-թեամբ կապուինք ու կապուած ըլլանք Աստուծոյ հետ: Աստուած հաւատարմ է, որովհետեւ Իր փրուած խոստումը կը կարարէ: Աստուած ոչ միայն հաւատարմ է, այլ նաեւ արդար է: Այս այս հաւատարմութեան ու արդարութեան դիմաց, բոլոր անոնք որոնք չարիք կը կամենային ամօթով մնացին ու շփոթի մատուցան: Բոլոր անոնք, որոնք չարիք կը մտածէին Քրիստոսի անձին դէմ, զինք սպաննելու, եւ կարծէք յաջողեցան, բայց այդ ուրախութիւնը երկար չտեսց, որովհետեւ երբորդ օրը յարութիւն առաւ Քրիստոս, որ ամօթով ձգեց ու շփոթի մատուց:

Նոյն վստահութեամբ մենք ալ այսօր կապուած մնանք Աստուծոյ գիտնալով որ շատ են մեր կրած նեղութիւններն ու չարչարանքները, բայց վստահ ըլլանք որ Անիկա հաւատարմ ու արդար, մեզ պիտի վերակենդանացնէ, երկրի խորերէն դուրս պիտի հանէ, մեր պարտի դարձեալ պիտի բարձրացնէ, ու մեզ պիտի միսիթարէ: Քրիստոս առիթով մը պիտի ըսէ. «Երանի սգաւորներուն, որովհետեւ անոնք պիտի միսիթարուին»: Ի փես այսօրուան իրավիճակին, կրնանք սգալ, նեղուիլ, ազդուիլ, բայց ահա Քրիստոսի կը խոստանայ միսիթարել, այնպէս ինչպէս այսօրուան Մաղմոսն ալ կ'ըսէ. «Դարձեալ զիս պիտի միսիթարես»: